

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ

Η αύξηση που καταγράφει τους τελευταίους μήνες το σύνολο των εγγεγραμμένων στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ, παρότι το ποσοστό ανεργίας μειώνεται σταθερά, αποτελεί ένα φαινομενικά παράδοξο στοιχείο, που δυστυχώς παρερμηνεύεται, οδηγώντας αρκετούς σε λανθασμένα συμπεράσματα. Μετά τη δημοσίευση των πρό-

σφρατών στοιχείων εγγεγραμμένης ανεργίας, πολλοί έσπευσαν να μιλήσουν για «αύξηση της ανεργίας».

Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική.

1 Η επίσημη μέτρηση της ανεργίας γίνεται αποκλειστικά από την ΕΛΣΤΑΤ και διενεργείται δειγματοληπτικά με βάση τους κανονισμούς της ΕΕ. Κανένα κράτος δεν χρησιμοποιεί τους εγγεγραμμένους ανέργους στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης για να μετρήσει το ποσοστό ανεργίας.

2 Το επίσημο ποσοστό ανεργίας είναι εποχικά διόρθωμένο ώστε να μην επιδρά η εποχικότητα στη μεταβολή του. Αντιθέτως, το μητρώο του ΟΑΕΔ όχι μόνο δεν είναι εποχικά διορθωμένο, αλλά αντανακλά πλήρως την επίδραση της εποχικότητας στην απασχόληση. Συνεπώς, κάθε χρόνο παρατηρείται σημαντική αύξηση των εγγεγραμμένων ανέργων από Οκτώβριο έως Ιανουάριο.

3 Για να είναι συγκρίσιμη και χρήσιμη, η μεταβολή του αριθμού εγγεγραμμένων ανέργων πρέπει να εξετάζεται σε ετήσια και όχι σε μηνιαία βάση, ώστε να μειώνεται η επίδραση της εποχικότητας.

Τι λένε λοιπόν τα επίσημα στοιχεία;

Το ποσοστό ανεργίας του Οκτωβρίου μειώθηκε κατά -1,9% μεταξύ του 2018 και του 2019 (από 18,5% στο 16,6%), αντίστοιχα του Νοεμβρίου κατά -2,1% (από 18,6% στο 16,5%), και του Δεκεμβρίου κατά -2,2% (από 18,5% στο 16,3%). Το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων του Οκτωβρίου επίσης μειώθηκε κατά -2,87% μεταξύ 2018 και 2019 και αντίστοιχα του Νοεμβρίου μειώθηκε κατά -1,32%, αλλά αυξήθηκε κατά 1,04% μεταξύ Δεκεμβρίου 2018 και Δεκεμβρίου 2019 και κατά το ίδιο ποσοστό αντίστοιχα τον Ιανουάριο. Δηλαδή, υπήρξαν μικρές αυξομειώσεις σε ετήσια βάση.

Εύλογο το ερώτημα, αφού η ανεργία μειώθηκε, γιατί δεν μειώθηκαν και οι εγγεγραμμένοι άνεργοι;

Πέραν του αυτονόητου, δηλαδή ότι οι μετρήσεις πραγματοποιούνται με διαφορετικές μεθόδους και αφορούν δύο διαφορετικούς πληθυσμούς, πρέπει επίσης να λάβουμε υπόψη την αύξηση της εποχικής απασχόλησης λόγω της αυξανόμενης συνεισφοράς του τουρισμού στην οικονομία, που εκτιμάται περίπου στο 1/4 του ΑΕΠ. Να σημειωθεί ότι ο ΟΑΕΔ παρέχει το ειδικό εποχικό βοήθημα σε 23 εποχικά επαγγέλματα, συμπεριλαμβανομένων των μισθωτών του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου.

Για να αντληφθεί κανείς την επίδραση της εποχικότητας στο μητρώο του ΟΑΕΔ, οι εποχικοί τουριστικών επαγγελματιών αντιπροσώπευαν μόνο το 4,64% των 145.320 επιδοτούμενων ανέργων τον Σεπτέμβριο του 2019, αλλά σχεδόν τους μισούς (47,66%) από τους 250.310 επιδοτούμενους ανέργους 4 μήνες αργότερα, τον Ιανουάριο του 2020. Ταυτόχρονα όμως αυξήθηκε κατακόρυφα (+22,47%) και ο αριθμός τους σε ετήσια βάση, από 97.413 τον Ιανουάριο του 2019 σε 119.302 έναν χρόνο αργότερα.

Επίσης, οι επιδοτούμενοι από εποχικά τουριστικά επαγγέλματα ανέρχονται σε ποσοστό ρεκόρ 10,48% επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων τον Ιανουάριο του 2020, τον κατεξοχήν μήνα με το μεγαλύτερο ποσοστό επιδοτούμενων εποχικών τουριστικών επαγγελματιών. Το ποσοστό αυτό, που είναι αρκετά αυξημένο σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη (8,64% τον Ιανουάριο του 2019, 7,72% το 2018), είναι πιθανώς δείγμα της αύξησης των εποχικών θέσεων εργασίας του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου.

Τα στοιχεία λοιπόν καταδεικνύουν την εποχικότητα, και ιδιαίτερα την αυξανόμενη επίδραση του τουρισμού στην εγγεγραμμένη ανεργία, ως έναν κομβικό παράγοντα στην αναντιστοιχία μεταξύ πραγματικής μείωσης της ανεργίας και της μη μείωσης στο σύνολο των εγγεγραμμένων στον ΟΑΕΔ. Ελπίζω η προσέγγιση αυτή να οδηγήσει σε μια πιο προσεκτική ερμηνεία των στατιστικών στοιχείων που δημοσιεύει ο Οργανισμός.